Judecătoria Chișinău sediul Central judecător Nicolae Șova
Dosarul nr. 2ai-378/23
2-22035712-02-2ai-05122023

D E C I Z I E

05 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău

Având în componență:
Președintele completului , judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov și Olga Cojocaru

examinând apelul declarat de Verdeş Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 18 septembrie 2023 în cauza civilă prin care s-a admis integral cererea depusă de lichidatorul SRL„Star Invest Grup”-Bostan Nicolae privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia a sumei de *****lei în contul masei debitoare a SRL„Star Invest Grup”,

C O N S T A T Ă :

La 14 decembrie 2022, lichidatorul S.R.L.„Star Invest Grup” - Bostan Nicolae privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L.„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia a sumei de *****lei în contul masei debitoare a S.R.L.„Star Invest Grup”.

În motivarea cerinţelor sale a menţionat că, prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul central din 18 mai 2022 ora, s-a admis cererea introductivă, s-a constatat insolvabilitatea şi s-a intentat procedura de insolvabilitate faţă de S.R.L.„Star Invest Grup”. în calitate de administrator al insolvabilităţii a fost desemnat administratorul autorizat Nicolae Bostan.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Central din 04 octombrie 2022 s-a dispus trecerea în procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului S.R.L.„Star Invest Grup” şi distribuirea produsului rezultat cu dizolvarea debitorului. în calitatea de lichidator a fost investit adminstratorul autorizat Bostan

Nicolae.

În scopul executării hotărârii adunării creditorilor S.R.L.„Star Invest Grup” (în proces de insolvabilitate) din 07 septembrie 2022, administratorul insolvabilităţii înaintează cererea cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere, în conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1), 247 alin. (1) al Legii insolvabilităţii.

Potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, ţinut de către Departamentul înregistrare şi licenţiere a unităţilor de drept a Agenţiei Servicii Publice, de la fondarea întreprinderii, din 05 ianuarie 2017 şi până la moment pârâtul Verdeş Andrei are calitatea de administrator şi fondator cu cota de 100% din capitalul social al S.R.L. „Star Invest Grup” - respectiv pârâtul întruneşte calitatea de subiect al prezentei acţiuni în temeiul art. 247 al Legi insolvabilităţii.

Menţionează că, obiectul prezentei acţiunii constituie suma de *****lei, ce reprezintă creanţele incluse în tabelul definitiv şi validate în cadrul procesului de insolvabilitate a întreprinderii S.R.L. „Star Invest Grup”. Suma creanţelor, reprezintă prejudiciul cauzat de pârât creditorilor S.R.L.„Star Invest Grup„ sumă care urmează a fi încasată din patrimoniul pârâtului.

Lichidatorul îşi întemeiază acţiunea în baza prevederilor art. 15 alin. (1), art. 27 alin. (3). alin. (4). art. 248 alin. (1) lit. c) şi e) al Legii insolvabilităţii.

Cu privire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut la art. 27 alin. (3), alin. (4) al Legii insolvabilităţii, lichidatorul Bostan Nicolae argumentează că în perioada de observaţie, administratorul provizoriu a expediat în adresa oficială de sediu a S.R.L. „Star Invest Grup” interpelarea prin care a solicitat transmiterea documentelor debitorului indicate în art. 27 alin. (3) al Legii insolvabilităţii. Interpelarea transmisă la adresa de sediu a întreprinderii debitoare a fost restituită administratorului provizoriu cu menţiunea „nereclamat”, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 22 a Codului Civil, art. 102 alin. (7) a Codului de Procedură Civilă, art. 183 alin.(4) a Codului Civil se consideră de drept că interpelarea administratorului provizoriu a ajuns la debitor.

Mai afirmă că, pârâtul nu a transmis administratorului provizoriu documentele activităţii economice şi de evidenţă contabilă ale debitorului S.R.L. „Star Invest Grup”.

După intentarea procesului de insolvabilitate, administratorul insolvabilităţii a expediat la adresa de sediu a întreprinderii şi la cea de domiciliu a pârâtului notificarea nr. 206 din 22 martie 2022 prin care a solicitat transmiterea actelor şi bunurilor întreprinderii. Notificarea transmisă la adresa de domiciliu a pârâtului a fost recepţionată la 23 mai 2022, fapt confirmat prin semnătura plasată pe cotorul scrisorii. Până la momentul de faţă pârâtul nu a transmis administratorului provizoriu/a insolvabilităţii actele întreprinderii, ştampila şi bunurile acesteia şi nici nu au comunicat unde se găsesc actele întreprinderii inclusiv bunurile acesteia.

Prin urmare, pîrîtul nu a executat interpelarea administratorului provizoriu/a insolvabilităţii şi a încălcat prevederile imperative ale art. 27 alin. (3) a Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, fapt pentru care urmează a fi tras la răspundere patrimonială subsidiară.

Reieşind din circumstanţele de drept şi de fapt menţionate supra, reprezentantul reclamantului consideră că sunt întrunite condiţiile de tragere la răspundere subsidiară a pârâtului în temeiul art. 27 alin. (3-4) în coroborare cu art. 83, 134 al Legii insolvabilităţii.

Cu privire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară a pârâtului în conformitate cu prevederile la art. 248 alin. (1) lit. c) al Legii insolvabilităţii, reprezentantul reclamantului comunică că conform informaţie oficiale nr. 19/230 din 01 aprilie 2022 furnizate de Biroul National de Statistică, ’’situaţia financiară a S.R.L. „Star Invest Grup” pentru a. 2020 (prezentată de pârât la direcţia pentru statistică la 29 aprilie 2021)” activele întreprinderii se prezentau astfel: active imobilizate (investiţii financiare pe termen lung la începutul perioadei de gestiune 100 lei şi la sfârşitul perioadei de gestiune 100 lei); active circulante (stocuri la începutul perioadei de gestiune 753 362 lei şi la sfârşitul perioadei de gestiune 1 272 213 lei); (creanţe curente şi alte active circulante la începutul perioadei de gestiune 16 174 lei şi la sfârşitul perioadei de gestiune 16 129 lei); total active circulante la începutul perioadei de gestiune 769 936 lei şi la sfârşitul perioadei de gestiune 1 288 742 lei; total active la începutul perioadei de gestiune 770 036 lei şi la sfârşitul perioadei de gestiune 1 288 842 lei).

Total general activ a S.R.L.„Star Invest Grup” pe anul 2020 constituie 1 288 842,00 lei.

Relevă faptul că în cadrul procesului de insolvabilitate a S.R.L.„Star Invest Grup” pârâtul nu a comunicat fluxul legal al acestor active.

Subliniază că, majoritatea activelor întreprinderii sunt prezentate de stocuri (constituite din materiale, mărfuri, produse) în sumă de 1 272 213,00 lei astfel dacă aceste bunuri ar fi fost comercializate şi nu sustrase/ascunse atunci urmau ca banii rezultaţi să fie depuşi în conturile întreprinderii insolvabile. In rezultatul analizei rulajului bancar al întreprinderii insolvabile deschis la B.C.„Moldindconbank” .S.A se atestă faptul că în anul 2021 (după raportarea bunurilor întreprinderii insolvabile) pârâtul a depus în numeral în conurile întreprinderii suma de 3 000 lei din comercializarea mărfurilor (la 21 aprilie 2021 destinaţia „încasarea din comercializarea mărfurilor de consum”), iar în anul 2022 nu a depus nimic în conturile bancare a le întreprinderii din comercializarea mărfurilor (adică din stocurile declarate de întreprindere în anul 2020).

Astfel, se constată că din suma totală a bunurilor întreprinderii declarată în anul 2020 în cuantum de 1 288 842,00 lei pârâtul a retumat întreprinderii doar suma de 3 000 lei din comercializarea acestor bunuri, iar activele/bunurile

întreprinderii în sumă de 1 285 842,00 lei au fost desumate/ascunse de pârât şi nu au fost transmise întreprinderii insolvabile sau administratorului provizoriu/lichidatorului.

La 04 mai 2020 între F.C.P. „Ivaro" S.R.L. în calitate de vânzător şi S.R.L.„Star Invest Grup" în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 01/115. Conform pct. 1.1. a contractului în cauză, vânzătorul se obligă să predea marfa conform facturilor fiscale în proprietatea cumpărătorului, iar cumpărătorul se obligă să preia bunurile şi să plătească preţul convenit în conformitae cu prevederile prezentului contract.

În temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 01/115 din 04 mai 2022 F.C.P. „Ivaro" S.R.L. a livrat bunuri către întreprinderea insolvabilă în perioada 24 februarie 2021-21 decembrie 2021 în sumă totală de 24 180 lei (livrările au fost realizate în baza facturilor fiscale semnate şi ştampilate de ambele părţi), după cum urmează: factura nr. ***** din 24.02.2021 în sumă de 2 015 lei, factura nr. ***** din 25.02.2021 în sumă de 2 150 lei, factura nr. *****din 01.03.2021 în sumă de 1 400 lei, factura nr. *****din 01.03.2021 în sumă de 2 100 lei. factura nr.***** din 06.03.2021 în sumă de 7 750 lei, factura nr. ***** din 13.03.2021 în sumă de 2 150 lei, factura nr. *****din 28.04.2021 în sumă de 985 lei, factura nr. *****din 29.05.2021 în sumă de 750 lei, factura nr. ***** din 08.07.2021 în sumă de 750 lei, factura nr. ***** din 09.07.2021 în sumă de 2 385 lei, factura nr. *****din 10.07.2021 în sumă de 475 lei, factura nr. ***** din 25.10.2021 în sumă de 775 lei, factura nr. KV1029837 din 21.12.2021 în sumă de 495 lei, - în total fiind suma de 24 180 lei.

Declară că, bunurile în cauză au trecut în proprietatea întreprinderii insolvabile, pârâtul nu a achitat contravaloarea acestora către vânzător, nu a transmis banii din comercializarea bunurilor către întreprinderea insolvabilă (deoarece după cum am menţionat ultima depunere în contul bancar al întreprinderii a banilor acumulaţi din vânzări a avut loc la 21 aprilie 2021 în sumă de 3000,00 lei) nici către administratorul provizoriu/lichidator. Respectiv se atestă că aceste bunuri au fost detumate/ascunse şi prin aceasta întreprinderea insolvabilă a fost prejudiciată cu suma de cel puţin 24 180 lei, fapt care a atras insolvabilitatea acesteia.

Aşadar, se contată că pârâtul nu a transmis către lichidator, adică a ascuns, activele întreprinderii insolvabile în sumă totală de ***** lei.

Suplimentar, la 20 iunie 2022-22 iunie 2022 Serviciul Fiscal de Stat a realizat control fiscal la faţa locului la întreprinderea insolvabilă. Ca rezultat a fost perfectat Actul de control fiscal nr. 5-716555 din 22 iunie 2022 în care se menţionează „la momentul controlului cu ieşire la faţa locului s-a stabilit că entitatea desfăşoară activitate de antreprenoriat la bufet-cafenea la subdiviziunea de pe adresa mun. Chişinău, str. Varlam nr. 58 în baza notificării nr. 25969 din

09.03.2017 cu termen nelimitat". Astfel că se constată că întreprinderea desfăşura activitate în perioada de după intentarea procesului de insolvabilitate (procesul a fost intentat la 18.05.2022) probabil în baza activelor posedate de întreprindere declarate în anul 2020 şi cele din anul 2021. Atât banii acumulaţi cât şi bunurile întreprinderii nu au fost transmişi întreprinderii şi nici administratorului insolvabilităţii şi respectiv au fost deturnaţi de către pârât.

Declară că valoarea activelor întreprinderii insolvabile este de 3,40 ori mai mare decât datoriile întreprinderii, astfel că dacă aceste bunuri (stocuri şi creanţe) nu ar fi detumate/ascunse de la întreprinderea insolvabilă acestea ar putea fi identificare şi urmărite în cadrul procesului de insolvabilitate, încasate şi valorificate în vederea achitări creanţelor creditorilor, încetarea procesului şi/sau restabilizarea solvabilităţii întreprinderii.

Lipsa efectivă din patrimoniul debitorului insolvabil a activelor a fost constatată în cadrul procesului de inventariere, de către comisia de inventariere, şi se probează prin Actul de constatare din 04 august 2022.

Respectiv, în cazul în care până la moment pârâtul nu au transmis lichidatorului activele întreprinderii declarate de către acesta precum şi nu au prezentat actele contabile primare, care ar demonstra fluxul legal al activelor este evident faptul că activele întreprinderii insolvabile sunt ascunse sau deturnate de către pârât care sunt subiecţi ai prezentei acţiuni. Fapta ilicită a pârâtului caracterizată prin deturnare (ascundere) a activelor întreprinderii insolvabile a cauzat un prejudiciu întreprinderii în valoare de cel puţin ***** lei şi a contribuit direct la insolvabilitatea întreprinderii.

Deturnarea activelor a contribuit la apariţia stării de insolvabilitate a întreprinderii, deoarece în cazul în care activele nu erau detumate/ascunse ele urmau a fi încasate şi îndreptate în vederea stingerii creanţelor creditorilor validaţi în procesul de insolvabilitate iar întreprinderea era solvabilă. Respectiv, se constată că deturnarea activelor întreprinderii a avut scopul de a le sustrage de la urmărirea de către creditori a acestora şi de a crea starea de insolvabilitate a întreprinderii.

Per a contrario, pârâtul nu şi-a executat obligaţiile legale, iar prin această faptă ilegală au pricinuit un prejudiciu întreprinderii în sumă de cel puţin ***** lei, faptă care a cauzat direct insolvabilitatea debitorului. Prejudiciul generat de fapta reţinută în sarcina pârâtului se regăseşte în patrimoniul creditorilor societăţii debitoare prin imposibilitatea acestora de a-şi realiza creanţele scadente în absenţa fondurilor băneşti. Prejudiciul poate fi pus în legătură cu valoarea bunurilor/creanţelor deturnate sau ascunse, astfel încât cuantificarea acestuia se realizează în funcţie de valoarea activelor înscrise în actele contabile însuşite şi semnate de pârât şi care nu au fost predate lichidatorului întreprinderii insolvabile.

Reprezentantul reclamantului indică că prin deturnarea/ascunderea activelor de către pârât în sumă totală de cel puţin ***** lei a fost cauzată insolvabilitatea

debitorului, or din cauza lipsei activelor respective, debitorul este în incapacitate de plată a datoriilor şi în consecinţă de cauză pârâtul urmează a fi tras la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. c) al Legii insolvabilităţii prin fapta ilicită de deturnare (ascundere) a unei părţi din activul debitorului.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) al Legii insolvabilităţii lichidatorul menţionează că conform informaţiei despre contribuabil nr. 26/1-04/2-03/1100 din 28 martie 2022 transmisă administratorului provizoriu de către Serviciul Fiscal de Stat, de la înregistrarea fiscală a întreprinderii şi până la moment funcţia de contabil a întreprinderii a fost deţinută de către pârât. Conform probelor acumulate până la moment se constată că pârâtul în calitate de administrator şi contabil a întreprinderii insolvabile a ţinut contabilitatea întreprinderii contrar prevederilor legale fapt care a condus direct la insolvabilitatea întreprinderii.

Ţinerea contabilităţii contrare prevederilor legale a fost constatată de către Serviciul Fiscal de Stat în decizia nr. ***** din 15 iulie 2022 asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de către „Star Invest Grup”, 1DNO: *****, prin care sa stabilit următoarele încălcări legale:

Neprezentarea de date, explicaţii, informaţii şi documente necesare Serviciului Fiscal de Stat asupra problemelor ce apar în timpul controlului şi anume: documente primare, inclusiv a celor cu regim special, a registrelor contabile; neasigurarea integrităţii documentelor de evidenţă contabilă fapt ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal.

Suplimentar, prin Deciziile controlului fiscal nr. 127/2 din 03.01.2019 şi nr. 127/2415 din 03 ianuarie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a constatat că pârâtul a mai admis încălcări a legislaţiei fiscale caracterizate prin: neprezentarea documentelor de provenienţă a mărfii expuse comercializaţii (5 sticle de vodcă Exclusiv în valoare de 900 lei, 6 sticle de vodcă Spicuşor în valoare de 420 lei şi 6 sticle coniac Călăraşi în valoare de 960 lei); excedent de mijloace băneşti în casierie în sumă de 3 659 lei care nu puteau fi justificate prin documente emise de maşina de casă şi de control cu memorie fiscală sau înscrise în Registrul maşinii de casă şi control, constatat la secţia comercială (bufet) amplasată în mun. Chişinău, str. M. Varlaam 68 ce aparţine S.R.L. "Star Invest Grup”; încasări băneşti în numeral fără utilizarea echipamentelor de casă şi control la încasarea mijloacelor băneşti în sumă de 17 lei fiscale în cauză au cauzat un prejudiciul întreprinderii în valoare totală de 192 376,19 lei. în temeiul acestor decizii şi a contului curent generalizat Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cererea de admitere a creanţelor faţă de întreprinderea insolvabilă.

Subliniază că, pârâtul după prezentarea ultimului raport financiar pe anul 2020 a continuat să activeze (fapt confirmat şi de Serviciul Fiscal de Stata în actul de control fiscal) însă a ignorat prevederile art. 18 alin. alin. (1) a Legii nr. 287 din

15.12.2017. Astfel, prin neprezentarea rapoartelor financiare anuale a întreprinderii pârâtul urmărea ascunderea valorii bunurilor întreprinderii pentru ca acestea să nu poate fi identificate, urmărite şi încasate şi totodată acesta să reuşească să le comercializeze/detumeze etc. şi respectiv să deposedeze întreprinderea de bunurile sale. Prin aceasta pârâtul a contribuit la apariţia stării de insolvabilitate deoarece dacă întreprinderea deţine bunurile sale şi le reflectă corect în activitatea contabilă, iar contabilitatea transmisă către administratorul provizoriu/lichidator atunci acestea puteau fi îndreptate în vederea stingerii datoriilor acumulate faţă de creditori şi întreprinderea îşi continua activitatea antreprenorială.

Reieşind din conţinutul prevederilor legale sus citate, menţionează că obligaţia legală de perfectare şi ţinere a contabilităţii întreprinderii îi revenea pârâtului. Astfel, pârâtul se face vinovat de ţinerea contabilităţii contrară prevederilor legii, fapt pentru care urmează a fi atrasă la răspundere subsidiară în baza temeiului dat. Ţinerea contabilităţii contrat prevederilor legale a atras starea de insolvabilitate a întreprinderii.

Referitor la întrunirea temeiului de contribuire dispariţia documentelor contabile şi a documentelor de constituire, opinează că, interpelările înaintate debitorului în perioada de observaţie cât şi după intentare a procesului de insolvabilitate prin care s-a solicitat transmiterea actelor contabile şi a documentelor de constituire au fost ignorate de către pârâtă. Până la moment nu au fost transmise actele contabile şi actele de constituire administratorului provizoriu/lichidatorului, fapt care demonstrează cele invocate. Netransmiterea actelor întreprinderii a cauzat un prejudiciu în mărime egală cu valoarea bunurile întreprinderii ceea ce a contribuit direct la insolvabilitatea întreprinderii deoarece prin aceasta întreprinderea a intrat în incapacitate de plată.

Netransmiterea actelor aferente activităţii economice a debitorului, de către administrator şi asociatul unic în persoana pârâtului, prezintă temei de apreciat că aceste au fost pierdute sau ascunse intenţionat de către organele de conducere a debitorului. Totodată, dat fiind faptul că administratorul dar şi fondatorul sunt responsabil de integritatea şi păstrarea actelor de evidenţă contabilă şi de constituire, atestă că doar acesta a putut contribui la dispariţia lor inclusiv prin inacţiuni de neasigurare a păstrării pazei şi integrităţii acestora. Contribuirea la dispariţia actelor de constituire şi contabile a cauzat imposibilitatea lichidatorului de a identifica toate bunurile întreprinderii care puteau fi incluse în masa debitoare şi valorificate în vederea stingerii creanţelor întreprinderii insolvabile faţă de creditori.

Lipsa documentelor contabile ale întreprinderii insolvabile a fost constatată şi de Serviciul Fiscal de Stat în cadrul controlului fiscal asupra întreprinderii, fapt menţionat expres în Decizia nr. ***** din 15 iulie 2022. Astfel, aceste acţiuni/inacţiuni au cauzat insolvabilitatea debitorului.

În fine, reprezentantul lichidatorului concluzionează că sunt întrunite condiţiile pentru atragerea la răspundere subsidiară a pârâtului conform prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) a Legii insolvabilităţii.

În drept, lichidatorul îşi întemeiază cererea în baza prevederilor art. 1 alin. (4), art. 2, art. 15 alin. (1), art. 27 alin. (3-4), art. 248 alin. (1) lit. c) şi e) art. 248 alin. (2), art. 247 alin. (1), art. 247- 249 al Legii insolvabilităţii, art. 7, art. 10 alin. (1), art. 186 alin. (1) lit. a), art. 187 alin. (1), art. 193 alin. (4), art. 227, art. 453, art. 2023 al Codului Civil, art. 2, art. 5, art. 17, art. 18, art. 20, art. 34 a Legii contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, art. 7 alin. (1-2), art. 13, art. 44 al Legii contabilităţii nr. 113 din 27.04.2007 şi solicită atragerea la răspundere subsidiară pe Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia în beneficiul masei debitoare S.R.L. "Star Invest Grup" în sumă de *****lei ce constituie suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

În şedinţa de judecată, reprezentantul lichidatorului S.R.L. "Star Invest Grup", avocat stagiar Croitoru Liviu a susţinut cererea privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere şi a solicitat admiterea acesteia.

În şedinţa de judecată, pârâtul Verdeş Andrei nu s-a prezentat, procedura de citare legală fiind exercitată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 18 septembrie 2023 s-a admis integral cererea depusă de lichidatorul SRL„Star Invest Grup"-Bostan Nicolae privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup" în persoana administratorului Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia a sumei de *****lei în contul masei debitoare a SRL„Star Invest Grup". S-a atras la răspundere subsidiară membrul organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup" în persoana administratorului Verdeş Andrei. S-a dispus încasarea din contul membrului organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup" în persoana administratorului Verdeş Andrei în beneficiul SRL''Stai Invest Grup" (în procedura falimentului) suma de 378 141 (trei sute şaptezeci şi opt mii o sută patruzeci şi unu) lei 24 bani. Se încasează din contul lui Verdeş Andrei în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11 344(unsprezece mii trei sute patruzeci şi patru) lei 24 bani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 02 octombrie 2023 Verdeş Andrei a contestat cu apel hotărîrea primei instanțe, solicitînd admiterea cererii de apel și casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 18 septembrie 2023 și respingerea cererii inegral.

La data de 19 ianuarie 2024 Verdeş Andrei a depus pe numele instanței apelul motivat împotriva hotărîrii primei instanțe prin care solicită restituirea cauzei la rejudecare pe motiv că apelantul nu a fost legal citat în cadrul examinării

cauzei în fond, din motivele invocate în cererea de apel anexată la materialele cauzei.

La data de 14 februarie 2024 lichidatorul S.R.L.„Star Invest Grup”-Bostan Nicolae a depus pe numele instanței referința prin care invocă că apelantul a fost citat în modul stabilit de lege conform argumentelor invocate în referința anexată la materialele cauzei.

Potrivit art. 8 al Legii insolvabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs/apel în termen de 15 zile din data comunicării/pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege. Alin. (3) prevede că, recursul va fi judecat în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

Colegiul constată că, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central a fost emisă la 18 septembrie 2023 iar apelul a fost depus la 02 octombrie 2023 adică în termenul stabilit de lege.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material şi procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău consideră necesar de a admite cererea de apel declarat de Verdeş Andrei de a casa integral hotărârea, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de insolvabilitate a Judecătoriei Chișinău sediul Central în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 1 alin. (4) din legea insolvabilităţii, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (6) din legea insolvabilităţii, Termenul de apel, precum şi apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanţei de insolvabilitate.

Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La

solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);

Potrivit art. 373 din Codul de procedură civilă CPC, (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Colegiul judiciar verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 CPC RM constată că, dispoziţiile procedurale sus-invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe faţă de altele.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin.(5), (6) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la 6 respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa. Dispozitivul cuprinde concluzia instanţei judecătoreşti privind admiterea sau respingerea integrală sau parţială a acţiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea şi termenul de atac al hotărârii.

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău constată că hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 18 septembrie 2023 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

În susţinerea poziţiei enunţate, instanţa de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 6 alin. (1) - (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, conform căruia, citarea participanţilor la proces se efectuează de către instanţa de insolvabilitate din oficiu. În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părţi numai persoanele ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluţionare instanţei de insolvabilitate în condiţii de contradictorialitate.

În celelalte cazuri, se aplică dispoziţiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziţii expres prevăzute de prezenta lege. Notificarea şi înştiinţarea, cu excepţia cazului în care sarcina notificării şi a înştiinţării aparţine unor alte organe care aplică procedura, precum şi convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvabilităţii, sau a lichidatorului, după caz. Notificările şi înştiinţările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege şi prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Aceleaşi reglementări sunt stipulate şi la art. 105 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, care indică că citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la data de 14 decembrie 2022, lichidatorul S.R.L.„Star Invest Grup” - Bostan Nicolae privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L.„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia a sumei de *****lei în contul masei debitoare a S.R.L.„Star Invest Grup”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 18 septembrie 2023 s-a admis integral cererea depusă de lichidatorul SRL„Star Invest Grup”-Bostan Nicolae privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia a sumei de *****lei în contul masei debitoare a SRL„Star Invest Grup”. S-a atras la răspundere subsidiară membrul organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei. S-a dispus încasarea din contul membrului organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei în beneficiul SRL’’Stai Invest Grup” (în

procedura falimentului) suma de 378 141 (trei sute şaptezeci şi opt mii o sută patruzeci şi unu) lei 24 bani. Se încasează din contul lui Verdeş Andrei în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11 344(unsprezece mii trei sute patruzeci şi patru) lei 24 bani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 02 octombrie 2023 Verdeş Andrei a contestat cu apel hotărîrea primei instanțe, solicitînd admiterea cererii de apel și casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 18 septembrie 2023 și respingerea cererii inegral.

Colegiul menționează că scopul exercitării căilor de atac, constă în declanșarea mecanismului de control judiciar în privința temeiniciei și legalității actelor judecătorești emise de către instanțele inferioare. Astfel, controlul judiciar se realizează în baza argumentelor de ilegalitate sau netemeinicie invocate de către persoana interesată, cu excepția încălcărilor de ordin procedural care pot fi invocate și din oficiu de către instanța de apel.

Totodată, în conformitate cu art. 25 alin.(1) CPC, instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul reține că instanța de fond pentru a concluziona referitor la posibilitatea admiterii sau respingerii acțiunii, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor tuturor părților din litigiu, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) CPC, iar în consecință soluția adoptată trebuie să fie certă şi coerentă.

Mai mult ca atât, caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu argumentele părților, circumstanțele pricinii, probele administrate şi cercetate şi normele de drept material aplicabile raportului litigios.

La caz, Colegiul civil atestă că, instanţa de fond a examinat cauza în lipsa lui Verdeş Andrei. Or, la materialele cauzei lipsesc dovezi despre citarea acestuia în modul stabilit de legislaţia procesual civilă.

După cum se constată din materialele cauzei se atestă că, Verdeş Andrei nu s-a prezentat la două şedinţe de judecată deşi a fost citat corespunzător la adresa de domiciliu al acestuia. Astfel au fost expediate două citaţii pentru două şedinţe consecutive din data de 20.03.2023 şi la data de 05.06.2023 la adresa la care corespunde cu datele din registrul de Stat al populaţiei dar ambele plicuri care au fost expediate cu citaţia şi copia acţiunii s-au reîntors către instanţă cu menţiunea „nereclamat”.

La acest capitol, instanţa de recurs menţionează că apelantul nu a fost înştiinţaţi legal despre şedinţele de judecată a instanței de insolvabilitate, inclusiv la cea din 18.09.2023, la care a fost examinată cauza în fond.

Or, la materialele cauzei, lipsesc înscrisuri care ar confirma că apelantul, a fost înştiinţat în mod legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, deşi drepturile şi interesele acestuia au fost supuse soluţionării prin hotărârea pronunţată.

La acest capitol instanţa de apel reţine că, deși la materialele cauzei există citaţia de înștiințare a apelantului despre locul, data și ora ședinței de judecată, careva date care să ateste recepționarea acesteia de către apelant, lipsesc.

Mai mult ca atît, la materialele cauzei există copia plicurilor cu citația expediată în adresa apelantului, acestea fiind returnate în adresa instanţei de judecată cu menţiunea factorului poștal „nereclamat”.

Astfel, instanţa de recurs notează că, la materialele cauzei nu există nici o dovadă că în privinţa Verdeş Andrei, a fost respectată procedura de citare, acesta fiind în imposibilitate de a-şi expune punctul de vedere asupra problemelor de fapt şi de drept legate de cauza în curs de examinare.

Înaintând cererea de apel, Verdeş Andrei a obiectat în privința soluției instanței de fond invocând că au fost aplicate eronat prevederile art. 102 alin. (4^1) al Codului de procedură civilă, deoarece, nu a fost citat legal.

Colegiul Civil consideră greşită concluzia instanţei de insolvabilitate privind stabilirea efectuării citării terţului poprit prin aviz public.

În acest sens, instanţa de apel relevă că la examinarea cauzei instanţa de insolvabilitate urmează să se conducă de prevederile Codului de procedură civilă.

Astfel, potrivit art. 108 alin. (1) CPC, dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut şi reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul acestuia, preşedintele instanţei dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

În speţă însă, citarea publică nu a fost dispusă de către preşedintele instanţei de insolvabilitate, fiind publicat în Monitorul Oficial un anunţ al administratorului insolvabilităţii, care nicidecum nu corespunde normelor imperative stabilite de Codul de procedură civilă privind citarea publică a participantului la proces.

Mai mult ca atât că citarea publică se dispune doar în condiţiile în care locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut şi reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul acestuia, în speţă însă, domiciliul pîrîtului era cunoscut.

Astfel, instanţa de recurs notează că, la materialele cauzei nu există nici o dovadă că în privinţa lui Verdeş Andrei a fost respectată procedura de citare,

acesta fiind în imposibilitate de a-şi expune punctul de vedere asupra problemelor de fapt şi de drept legate de cauza în curs de examinare.

În circumstanţele enunţate şi în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău constată încălcarea de către instanţa de insolvabilitate a normelor de drept procedural privind citarea şi înştiinţarea participanţilor la proces, ceea ce serveşte temei de casare a hotărârii şi remitere a pricinii spre rejudecare.

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău, remarcă că judecarea pricinii fără citarea tuturor participanţilor la proces, ar putea înfrânge principiul echităţii procedurii civile şi îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecţilor la un proces echitabil, contrar standardelor înserate în art. 6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

Instanţa de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanţiilor procedurale prevăzute în Convenţie *(CEDO, hot. Campbell şi Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).* Or, cum drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie *(CEDO, hot. Âirey vs. Irlanda din 09.10.1979).*

La rejudecarea pricinii, instanţa de insolvabilitate urmează să ia în considerare cele menţionate supra, să creeze condiţii obiective pentru realizarea şi exercitarea drepturilor procedurale şi în dependenţă de probele pertinente administrate, rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată şi legală.

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău, conchide că lacunele indicate mai sus, nu pot fi corectate la judecarea recursului, fapt pentru care urmează a fi admis apelul, cu casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău sediu Central din 18 septembrie 2023 şi remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoriei Chişinău sediu Central, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei cerințelor, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor atât a părţii reclamante, cât şi a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluţia adoptată să fie certă şi coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu argumentele părților, circumstanțele pricinii, probele administrate şi cercetate şi normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu art. 373, art. 238-241 din CPC, Colegiul civil,-

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Verdeş Andrei.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 18 septembrie 2023 în cauza civilă prin care s-a admis integral cererea depusă de lichidatorul SRL„Star Invest Grup”-Bostan Nicolae privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului SRL„Star Invest Grup” în persoana administratorului Verdeş Andrei cu încasarea din contul acestuia a sumei de *****lei în contul masei debitoare a SRL„Star Invest Grup”, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Central în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Steliana Iorgov

Olga Cojocaru